

FULBRIGHT
Ukraine

The Power
of International
Education

Мій Fulbright

РІК Visiting Scholars 2023-2024

ВІСНИК № 39
Листопад 2024

Черговий випуск фулбрайтівського вісника вміщує інформацію про групу українських науковців – учасників Fulbright Visiting Scholar Program 2023-2024 рр. Їхні дописи – найкраща ілюстрація того, що ми називаємо «фулбрайтівським досвідом» у його відчутному, дуже особистому вимірі. Вони відверто розповідають про свої успіхи та досягнення, радощі та розчарування, проблеми, з якими зіткнулися.

Fulbright Visiting Scholar Program:

Проведення досліджень в університетах США, дослідницьких центрах, бібліотеках, музеях, архівах тощо тривалістю від трьох до дев'яти місяців. У конкурсі можуть брати участь кандидати та доктори наук; діячі культури, фахівці з бібліотекарства, журналісти, юристи, дослідники без наукового ступеня – з досвідом роботи не менше семи років та наявними публікаціями у вітчизняних й/або іноземних наукових фахових виданнях.

Реченець подання документів – **15 жовтня** щороку

<https://fulbright.org.ua/uk/fulbright-visiting-scholar-program/>

Fulbright Visiting Scholar Program

Людмила Дерев'яно

Київський медичний університет, Київ
Медицина | Менеджмент референтного центру рідкісних захворювань шкіри в Національній дитячій спеціалізованій лікарні «Охматдит»
Northwestern University - Feinberg School of Medicine, Chicago, IL
l.derevyanko@kmu.edu.ua

До своєї мети – участі у найбільшій у світі Програмі академічних обмінів імені Фулбрайта – я йшла довгим шляхом. Грант здобула лише з третьої спроби. Хоча про цю програму знала давно, на участь мене надихнула моя колега-педіатриня з НДСЛ «Охматдит», двічі стипендіатка Програми Олена Костюк. Останнього разу я наважилася попросити запрошення на наукове стажування у всесвітньо відомої дитячої дерматологині та завідувачки кафедри дерматології, професорки Емі Палер. Вірю, що це стало ключем до успіху. Я давно захоплююся професоркою Палер як авторкою мого улюбленого підручника. Вона також неодноразово приїжджала в Україну, а через кілька годин після початку повномасштабного вторгнення надіслала мені лист підтримки українському народу та побажала залишатися сильними у цій, як вона зазначила, аморальній війні. До останнього не могла повірити, що зможу працювати під її керівництвом цілих дев'ять місяців як запрошена науковиця – це було моєю мрією!

Мій проєкт був присвячений створенню референтного центру рідкісних (орфанних) захворювань шкіри в найбільшій дитячій лікарні України «Охматдит». Професорка Емі Палер керує дослідницькими центрами захворювань шкіри та центром передового досвіду бульозного епідермолізу – одного з найважчих рідкісних захворювань. Завдяки її рекомендації я розпочала підготовку до стажування ще до від'їзду, опановуючи методологію біомедичних досліджень онлайн і проходячи модульне тестування. Це дозволило мені з перших днів долучитися до досліджень складних дерматологічних захворювань. Цікавим для мене стало спостереження, як наукові дослідження, що переважно виконуються студентами та резидентами, поєднуються з консультаціями професорки Палер. Це безцінний досвід, який варто впроваджувати і в наших університетських клініках. Було приємно

також допомагати українським дітям, які через війну вимушені були виїхати до США, деяким із них діагноз був поставлений уперше.

Як викладачку, мене зацікавили особливості організаційного процесу на кафедрі, зокрема підготовка молодих лікарів. До неформальних щомісячних нарад залучаються як студенти й резиденти, так і запрошені відомі науковці. Під час стажування я відвідала кілька міжнародних конгресів, зокрема конгрес Американської Академії Дерматології (AAD), з пре-AAD конференцією з дитячої дерматології в Сан-Дієго. Приємним відкриттям для мене став конгрес PedRA (Pediatric Dermatology Research Alliance) в

З Ренатою Гарматій – модераторкою конференції з громадського здоров'я в Клівленді.

З послом України в США Оксаною Маркарою та українськими воїнами, які перебували на реабілітації в США на дні Європи в Українському Домі в Вашингтоні

Атланті, де я була єдиною дерматологинею з України. Також із задоволенням взяла участь у конференції з громадського здоров'я від Програми Фулбрайта, адже саме з його позицій здійснюється менеджмент багатьох захворювань, у тому числі рідкісних. Приємно було познайомитися з модераторкою конференції Ренатою Гарматій, яка колись була американською стипендіаткою Програми Фулбрайта в Україні та співробітницею Київського офісу. Також зустріла цьогорічну стипендіатку з Києва, викладачку Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка Олену Фоменко, яка досліджувала український бренд в Університеті Денвера.

Особливим досвідом став мій візит до Центру Бульозного Епідермолізу в дитячій лікарні Денвера – одного з 12 подібних центрів у США, де я ознайомила з роботою мультидисциплінарної команди під керівництвом професорки Анни Брукнер. Також мене вразив дерматологічний пікнік для пацієнтів з їхніми доглядальниками у передмісті Чикаго. Вважаю, що такий формат заходів варто впровадити в Україні: вони зміцнюють зв'язок між пацієнтами та лікарями, даючи можливість обговорити питання в неформальній атмосфері. На відміну від України, де існує лише одна громадська організація для пацієнтів із бульозним епідермолізом (DEBRA), у США є кілька таких організацій для пацієнтів із рідкісними захворюваннями шкіри.

Особливо теплими залишилися спогади про знайомство з українською діаспорою в Чикаго – однією з найчисленніших у США. Завдяки пораді подруги з України, я оселилася в українському районі, поруч із українськими – банком, Національним музеєм, Інститутом сучасного мистецтва та численними церквами. Перебуваючи на відстані понад 8000 км від рідної домівки, для мене було важливим залишатися залученою до українських заходів – виставок, концертів, виступів поетів і письменників, які часто супроводжувалися зборами коштів на підтримку ЗСУ. Разом з американськими колегами ми брали участь у мітингах і маршах на підтримку України, зокрема до роковин Голодомору та до другої річниці повномасштабного вторгнення.

Як і всі свідомі та патріотично налаштовані українці, я вірю в перемогу України, яку ЗСУ виборюють великою ціною. Ми з командою лікарів-однодумців працюємо над створенням сучасного референтного центру для пацієнтів з бульозним епідермолізом, використовуючи безцінний досвід, здобутий у США завдяки Програмі Фулбрайта. Це наш медичний фронт, на якому ми також неодмінно переможемо!

Ірина Карамішева
Національний університет «Львівська політехніка», Львів
Лінгвістика | Сучасні тенденції у контрастивних граматичних студіях (англійсько-українські паралелі)
University of California, Davis, CA
iryna.d.karamysheva@lpnu.ua

Фулбрайтівський досвід – досвід, що змінює та надихає

Здобути фулбрайтівську стипендію було довгоочікуваною мрією. Ти чуєш про цей досвід, захоплюєшся людьми, які його пережили, проте не до кінця віриш, що теж можеш стати його частиною. З повномасштабним вторгненням в Україну в лютому 2022 року в житті відбулося переосмислення та переоцінення багатьох речей, і прийшло гостре усвідомлення того, що мрії потрібно здійснювати. Бути фулбрайтівською стипендіаткою – це почесне звання, яким пишаюся, і досвід, який варто пережити.

Каліфорнійський університет, Девіс, США
University of California, Davis, CA

Професійний розвиток

Академічне середовище університетів США завжди вважалось активним дослідницьким середовищем, що відповідає найвищим стандартам. Програма академічних обмінів імені Фулбрайта надає можливість стати частиною цього освітнього середовища, яке спрямоване на ваше особистісне та професійне зростання. Статус фулбрайтівського стипендіата передбачає поєднання вашого професійного минулого з професійним майбутнім. Цей статус неможливо здобути без певних попередніх досягнень в академічній та науковій сферах і чіткого бачення свого майбутнього професійного розвитку.

Можу сміливо стверджувати, що цей статус дав змогу мені стати частиною освітнього процесу та дослідницького середовища кафедри лінгвістики Каліфорнійського університету в Девіс (Linguistics Department, University of California, Davis). Професійний ріст полягав у спілкуванні з експертами-лінгвістами, які допомогли мені отримати цілісну картину нових течій та тенденцій у лінгвістичних дослідженнях. На цій кафедрі лінгвістики працює троє фулбрайтівських стипендіатів-американців, які охоче ділилися своїм досвідом та практичними порадами. Насамперед хочу відзначити підтримку професора Рауля Арановича, що прийняв мене та з яким маємо спільні наукові інтереси у сфері контрастивної лінгвістики та синтаксису. Ми обговорили наш спільний проект у сфері корпусно-базованих контрастивних студій і сподіваємося на подальшу плідну співпрацю. Я активно відвідувала лекційні та практичні заняття, які проводили колеги з кафедри лінгвістики. Це був корисний досвід, оскільки підходить до викладання деяких дисциплін відрізняються, особливо для студентів-магістрантів та аспірантів. Відвідуючи заняття, я мала можливість поділитися своїми знаннями про освітній процес, культуру і традиції в Україні, оскільки маю 20-річний досвід викладання низки лінгвістичних дисциплін.

Global Cultures Parade, Девіс, Каліфорнія, квітень 2024.
Global Cultures Parade, Davis, CA. April 2024.

Неабияким було й зацікавлення станом теперішніх подій в Україні, спричинених повномасштабним вторгненням, а також нагода поділитися об'єктивною інформацією.

Як фулбрайтівська стипендіатка, я мала можливість брати активну участь у житті інших структурних підрозділів кампусу. Мене запросили приєднатися до Мовної групи (Language Group), яка є міждисциплінарною спільнотою психолінгвістів, комп'ютерних лінгвістів, соціолінгвістів і типологів. Участь у засіданнях цієї групи надала можливість прослухати доповіді запрошених науковців з інших університетів США, а також учених із Європи. Мені пощастило встановити добрі контакти з мовознавцями з Норвегії, чий дослідження дотичні до моїх наукових зацікавлень.

Кафедра лінгвістики, де я проводила дослідження, також організувала заходи, що викликають великий професійний інтерес, у формі колоквіумів, запрошуючи дослідників із різних університетів США. Мене запросили виступити з колоквіумом на засіданні кафедри, а також представити результати свого дослідження на семінарі Мовної групи. Це дало можливість познайомити колег зі здобутками української школи контрастивної лінгвістики, а також окреслити освітні та дослідницькі процеси в моєму рідному університеті. Представлені результати вже опубліковано як розділ наукової монографії в травні 2024 року. Найбільш цінною була можливість поспілкуватися з колегами-науковцями в дружній атмосфері й отримати корисні консультації та поради.

Окремо слід згадати додаткові заходи, пропонувані фулбрайтівською програмою. Я отримала два сертифікати за участь у професійних семінарах: з розроблення грантів і підготовки публікацій рукописів та рецензування у сфері гуманітарних і

соціальних наук. Також доречно згадати численні заходи, організовані міжнародним центром при університеті для запрошених науковців (International Center and International House at UC Davis, California). Найбільше запам'яталися прийняття на честь стипендіатів Fulbright і Humphrey Fellows, а також Global Cultures Parade, який дав можливість не лише налагодити контакти, але й виступити в ролі амбасадора України.

Занурення в культуру

Здобувши фулбрайтівську стипендію, я вперше побувала в Сполучених Штатах. Мене вразила відмінність культурного середовища США й моєї рідної країни. Загалом мій візит до США в статусі фулбрайтівської стипендіатки можна назвати історією подолання виклики та особистісного розвитку. Попри труднощі, з якими я зіткнулася, вважаю пережитий досвід абсолютно позитивним і дивовижним. Я приїхала до США з двома своїми дітьми 11 і 12 років. Стипендія імені Фулбрайта надає унікальну можливість перебувати разом із родиною. Переді мною постало завдання – навчитися організувати своє повсякденне життя з дітьми в абсолютно новому середовищі та ефективно будувати свою роботу над дослідницьким проектом. Це поглибило мої навички прийняття рішень, розв'язання проблем, винахідливість, ініціативність, комунікативність. Також додалися навички тайм-менеджменту, адже мені доводилося практично планувати кожну годину кожного дня, щоби досягти поставлених цілей. Я також налагодила тісні зв'язки з українською діаспорою в Сакраменто й радо спілкувалася з місцевою громадою та академічною спільнотою університету. Підсумовуючи, можу сказати, що, якщо ви щиро відкриті до нового досвіду, ви подолаєте будь-які виклики. Це безперечно сприяє вашому особистісному та професійному розвитку.

Вдячна Програмі Фулбрайта за цю чудову можливість! Також хочу подякувати фулбрайтівцям-колегам, чий приклад мене надихав та мотивував – Ірині Рудик (2006–2007), Наталії Гошилик (2021–2022), Іллі Кузнецову (2021–2022), Олені Фоменко (2023–2024). Особлива подяка пані Вероніці Алексанич (Program Officer, Fulbright Scholar Programs, Institute of International Education, Kyiv Office, Ukraine) за фахові консультації щодо участі в програмі.

Iryna Karamysheva
Lviv Polytechnic National University, Lviv
Linguistics | Modern Tendencies in Contrastive Grammatical Studies
(English-Ukrainian Language Pair)
University of California, Davis, CA
iryna.d.karamysheva@lpnu.ua

The Fulbright experience is transformative and inspiring.

Winning a Fulbright scholarship was a long-awaited dream. You heard about this experience, admired the people who experienced it, but did not fully believe that you were capable of becoming a part of a Fulbright community. With the full-scale invasion of Ukraine in February 2022, life forced you to reconsider and reassess many things, and a sharp realization came that it is high time for the dreams to come true. Fulbright Scholar is an honorary title to be proud of and an experience worth having.

Professional development.

The academic environment of US universities has always been considered a thriving research environment and the Fulbright program as a flagship international educational program provides you with an opportunity to become the part of this educational environment which is all about your personal and professional growth. The status of a Fulbright Visiting Scholar presupposes the integrity of your professional past with your professional future. You cannot acquire this status unless you have some prior achievements within the academic and research spheres and have a clear vision of your future professional development.

I can truly state that the status of a Fulbright Visiting Scholar allowed me to become the part of the educational and research environment of my hosting Linguistics department of UC Davis. My growth consisted in my professional communication with experts in Linguistics who helped me to achieve the wholistic picture of the new research trends by sharing their knowledge and expertise. Linguistics department at UC Davis employs three Fulbright US Scholars who gladly shared their Fulbright experience and gave practical pieces of advice.

But, most of all, I have to mention the support of my hosting professor Raul Aranovich with whom we share common interests in Contrastive Linguistics and Syntax. We have discussed our common project in the sphere of corpus-based contrastive studies and look forward to our fruitful future cooperation. I was welcome to visit classes delivered by the colleagues from Linguistics department. I made good use of this opportunity since I could witness that approaches to delivering some disciplines differ, especially what concerns graduate classes for students working on their PhD or master papers. Visiting classes I had a possibility to share my educational and cultural background since I have 20 years of teaching

Colloquium talk (Linguistics department, UC Davis). November 2023.
Виступ на колоквіумі (Linguistics department, UC Davis). Листопад 2023.

experience in a range of linguistics disciplines. As a Fulbright Visiting Scholar I was actively involved in the life of other structural units on the campus. I was invited to join the Language group that was, in fact, a vibrant community of psycholinguists, computational linguists, sociolinguists, and typologists. Participating in sessions of this group gave the possibility to listen to presentations by visiting scholars from across the US as well as visiting scholars from Europe. I was lucky enough to establish good contacts with visiting scholars from Norway who work in the field related to my research sphere.

The hosting Linguistics department has itself conducted events of great professional interest in the form of colloquium talks, inviting researchers from different US universities. I was invited to do a colloquium talk at the department meeting as well as present my research results at the Language group seminar. It gave me a possibility to dwell more broadly upon the Ukrainian school of Contrastive Linguistics as well as the education and research processes in my home university. The results presented are already published as a chapter of a scientific monograph in May 2024.

Separately should be mentioned Fulbright enrichment events. I have received 2 certificates for participating in a Professional Grant Development Workshop and a Workshop on Humanities & Social Sciences Manuscript Publishing & Peer Reviews. Besides, there should be mentioned local enrichment events organized by the International Center and International House (at UC Davis, California). The most memorable were the Fulbright and Humphrey Fellows' reception as well as the Global Cultures Parade that gave an opportunity not only for networking but also for fulfilling your role of the "ambassador" of Ukraine.
Cultural immersion.

Having received a Fulbright scholarship, I have visited the USA for the first time. The US culture has struck me with its differences in comparison to the cultural environment of my native country. The US amazes you with its cultural diversity whereas in Ukraine I always concentrated on Ukrainian cultural traditions. Overall, my visit to the US in the quality of a Fulbright Visiting Scholar can be truly called a story of overcoming challenges and personal growth. Despite of the difficulties I confronted, I can call this experience as absolutely positive and amazing one. I have come to the US with my two children, aged 11 and 12, as my dependents. Fulbright scholarship presents this unique opportunity

to have your family members accompany you. I was facing a challenge - to be able to manage my everyday life with children in a totally new environment and effectively build my work upon my research project. I have to say that this has largely deepened such a set of my skills as: decision-making, problem-solving, resourcefulness, self-initiative, and communication skills. It is worth adding time-management skills as well, since I had practically to plan every hour of every day of my stay in order to achieve the pre-set goals.

I have also established close connections with the cultural group of Ukrainians in Sacramento and was glad to have numerous presentations and talks with local community, as well as academic community related to my hosting department.

Summarizing, I can state that if you are sincerely open to a new experience you can overcome any challenges which definitely adds to your personal and professional growth, and I am grateful to Fulbright program for awarding me with this great opportunity!

With children near the Ukrainian St. Andrew Greko-Catholic church, Sacramento, Ca. October 2023.
З дітьми біля Української греко-католицької церкви святого Андрія. Сакраменто, Каліфорнія. Жовтень 2024.

Марина Палієнко

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ
Історія | Архіви під час війни і надзвичайних ситуацій: проблеми збереження та використання культурної спадщини (з досвіду США та України)
New York University, New York, NY
mpaliienko@knu.ua

Участь у Fulbright Visiting Scholar Program – це надзвичайна відповідальність, широка перспектива й унікальний шанс замислитися над життєвими та професійними орієнтирами, відкрити новий світ навколо себе й у собі. Вона допомагає пізнати західний науковий і культурний світ, відчути себе його невід'ємною частиною і водночас привнести частину української ідентичності в багатокультурний простір фулбрайтівців.

Це можливість глибше ознайомитися з багатогранною культурою США, опрацювати цінні архівні першоджерела та інформаційні ресурси найбільших бібліотек, які є малодоступними в Україні. Проведення наукових досліджень та знайомство з методами викладання в американських університетах для мене було особливо цінним як для вченої та університетського професора. Працюючи впродовж багатьох років в українському університетському середовищі – на історичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка, підтримуючи тісні зв'язки з науковими установами, професійними архівістами, бібліотекарями, музейними діячами в Україні та низці європейських країн, я завжди була відкрита для комунікації. Водночас рівень взаємозацікавленості та інтенсивність спілкування з американськими колегами перевищили мої очікування. Це був справжній діалог, обмін знаннями, професійним досвідом, що сприяв поглибленню взаєморозуміння, розробленню спільних проєктів, і, сподіваюсь, взаємозбагаченню культур.

Я щиро вдячна експертам і колегам, які підтримали тему мого дослідження в Нью-Йоркському університеті – «Архіви під час війни і надзвичайних ситуацій: проблеми збереження та використання культурної спадщини (з досвіду США та України)», що стосувалася проблем збереження, функціонування та використання архівів під час війни та надзвичайних ситуацій,

збереження та формування колективної пам'яті та національної ідентичності. Я ставила за мету зосередитися на вивченні міжнародного, зокрема американського, досвіду збереження документів та історичних рукописів під час надзвичайних ситуацій та воєнних конфліктів, і використати його для розроблення рекомендацій, які матимуть позитивний вплив як для наукових досліджень, так і для практичної діяльності в ситуаціях, пов'язаних із подоланням викликів, що постали перед Україною через російську військову агресію та повномасштабну війну в Україні.

З американськими колегами під час відвідання National Archives and Records Administration in College Park, Maryland, квітень 2024 р.

Зі студентками магістерської програми «Архіви і публічна історія» Нью-Йоркського університету, жовтень 2024 р.

Особливо цінним для мене було знайомство з досвідом досліджень та організацією навчального процесу на історичному відділенні Нью-Йоркського університету (New York University, Department of History), зокрема викладання дисциплін на освітній програмі магістерського рівня «Архіви й публічна історія» («Archives and Public History») під керівництвом проф. Еллен Нуан (Ellen Noonan). З особливою вдячністю згадую наші зустрічі, тривалі розмови, дискусії щодо значення архівів як інституцій пам'яті, їх потужну роль у суспільстві, в інформаційному протистоянні під час війни. Особливо важливими для мене були відвідування занять, презентацій, спілкування зі студентами та колегами з Нью-Йоркського університету, зокрема – д-ром Ніколь Мілано (Nicole Milano), яка ділилася зі мною сучасними методами викладання архівознавчих дисциплін в NYU, а також познайомила з особливостями зберігання документів в Cornell Medical Archives, д-ром Майклом Лорензіні (Michael Lorenzini), який викладав магістрантам курс зі збереження архівів і ділився досвідом практичної роботи з фотодокументами та планування дій, спрямованих на подолання загроз документальній спадщині під час надзвичайних ситуацій. Я вдячна за постійну підтримку, комунікацію, допомогу з інтеграцією в професійне середовище американських архівістів Карен Тріветт (Karen Trivette), у той час керівниці відділу спеціальних колекцій і архівів Fashion Institute of Technology – State University of New York.

Дуже важливими для мене були виступи перед студентською аудиторією з презентаціями як моєї дослідницької проблеми, так і загальної ситуації у сфері збереження української культурної спадщини та архівів під час війни. Щиро вдячна всім за зацікавлення, відкритість, питання, коментарі. Приємно було розширити знання студентів про Україну, нашу культуру і спадщину, познайомити з історією та сучасними тенденціями в розвитку історичної та архівної освіти в Україні крізь призму традицій і надбань Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Важливим рубежем у моєму стажуванні стала презентація і дискусія в Нью-Йоркському університеті за участі американського та українського архівіста Михайла Андреца (Michael Andrec) на тему «Ukrainian Archives in War and Peace», організована історичним відділенням NYU та The Archivists Round Table of Metropolitan New York (<https://www.nycarchivists.org/event-5671162>)

Відродно, що вдалося виступити також в Університеті Делавера, де в рамках серії лекцій «Memory, Monuments, History: Processing War and Global Conflict», організованих Центром глобальних та регіональних студій (The Center for Global & Area Studies, University of Delaware), презентувала тему «Archives as Cultural Heritage and Sites of Memory: Challenges of Preservation during Russia's War against

Ukraine». Дуже вдячна за організацію мого перебування в Університеті Делавера та цінні консультації щодо мого дослідження співробітницям the Disaster Research Center д-ру Валері Марлов (Valerie Marlowe) та Корнелії Пош (Cornelia Posch).

Не менш важливими для мене були виступи в Науковому товаристві імені Шевченка в Нью-Йорку на тему «Архіви України у викликах війни і збереження пам'яті», лекція для науково-педагогічних працівників бібліотечного департаменту Weill Cornell Medicine про збереження архівів і бібліотек в умовах війни, а також презентація «Ukrainian Archives during the War: Preservation of Documentary Heritage and Access to Resources» для міжнародної спільноти істориків та генеалогів, яка була організована Українським історико-освітнім центром (The Ukrainian History and Education Center) і зібрала в онлайн просторі близько ста учасників.

Під час виступу в Науковому товаристві імені Шевченка у Нью-Йорку, 02.03.2024 р.

Мій проєкт безумовно неможливо було б втілити без безпосередньої комунікації та співпраці з американськими архівістами. І тут хотілося б відзначити той потужний приклад професіоналізму, лідерства та відкритості до співпраці, який продемонстрували всі без винятку колеги, з якими мені пощастило спілкуватися під час відвідання Національного архіву (National Archives and Records Administration) у Вашингтоні, його відділень у Меріленді та Нью-Йорку. Відвідання NARA, знайомство з програмами збереження, наукового дослідження спадщини, сучасними підходами до реставрації документів мали велике значення для мого дослідження. Дуже цінним для мене було спілкування у Вашингтоні з координаторкою навчальних програм Стейсі Боу (Stacy Bove) і старшою радницею з програм та партнерства Елізабет Кірбі (Elizabeth Kirby) Смітсонівської ініціативи культурного порятунку (Smithsonian Cultural Rescue Initiative), які дали цінні поради й поділилися новітніми підходами щодо підготовки спеціалістів із реагування на надзвичайні ситуації у сфері культурної спадщини.

Сучасні тренди в розвитку архівної періодики були у фокусі обговорень проблем підготовки наукових видань із редакторками провідних американських архівних журналів «The American Archivist» Емі Купер Кері (Amy Cooper Cary) та «Archival Outlook» Джулією Піллард (Julia Pillard), що також було особливо важливим для мене як редакторки журналу «Архіви України».

Зі справжнім захопленням згадую відвідання Бібліотеки Конгресу США, знайомство з її організацією, структурою, безцінними фондами. Особливо цінним було спілкування з д-ром Юрієм Добчанським – відомим американським бібліографом, науковцем, спеціалістом із каталогізації україністики Германо-слов'янського відділу Library of Congress, який сьогодні здійснює надзвичайно важливу роботу, впроваджуючи нові стандарти й підходи до бібліографічних описів, їх «декомунізації» та «деколонізації».

Важливість для мого дослідження інформаційних ресурсів і документальних зібрань, опрацьованих під час стажування, складно переоцінити, і серед них фонди Наукової бібліотеки Нью-Йоркського університету (The Bobst Library), Нью-Йоркської публічної бібліотеки (New York Public Library), архіву Української вільної академії наук (УВАН)

Виступ в Університеті Делавера

у Нью-Йорку, архіву Наукового товариства імені Шевченка (НТШ) в Америці. Вони створили важливий джерельний фундамент для розробки досліджуваної проблеми й подальших праць.

Загалом мені дуже пощастило, що місцем проведення мого наукового стажування за Програмою імені Фулбрайта став саме Нью-Йоркський університет. З одного боку, це була величезна перевага – ближче познайомитися з науковими дослідженнями та методами викладання на історичному факультеті одного з найбільших американських університетів, численні корпуси якого розташовані в центрі Мангеттена, у його нижній частині навколо чудової Washington Place. Це дало можливість у буквальному сенсі зануритися в історичну, віброую атмосферу, відчувати його неповторний стиль, пульсуючий ритм життя.

Значною перевагою було й те, що саме поряд з NYU розташований історичний район East Village, відомий також як Українське село – з Українською церквою св. Юра з недільною школою поруч, Українським музеєм, Науковим товариством ім. Шевченка, а також такими культовими місцями української кухні, як ресторан «Веселка» та кафе «Стріча». Ці місця вже впродовж багатьох десятиліть наповнюються неповторною атмосферою українського буття і культури, яка дбайливо збережена й репрезентована діяльністю представників кількох поколінь української

діаспори в США. Й у зв'язку із цим не можна не згадати той вплив, який справило на мене спілкування з п. Марією Шуст – багатолітньою директоркою Українського музею в Нью-Йорку, талановитою українською писанкаркою, етнографинею та громадською діячкою, фулбрайтівкою Софією Зелік, філологинею і президенткою НТШ(А) Галиною Гринь, яскравим письменником і поетом Василем Махном, українським композитором світової слави Леонідом Грабовським, бібліотекаркою та громадською діячкою Наталкою Соневицькою, бібліотекаркою Людмилою Шпильовою, архівісткою Тамарою Скрипкою та багатьма іншими.

«Український Нью-Йорк» вражає своїми багатогранними традиціями. Надзвичайної ваги події – зустрічі, концерти, конференції, кінопокази, майстер-класи організуються Українським інститутом Америки, яскраві виставки проводяться в Українському музеї в Нью-Йорку, цікаві лекції та презентації – у Науковому товаристві імені Шевченка.

Разом із тим перебування на Програмі імені Фулбрайта дає можливість відкрити світ американської культури, відвідати музеї, театри, галереї, концертні зали, які справді справляють незабутнє враження. Щирозсердно хочу подякувати за багатогранну культурну програму, постійний інформаційний супровід та надання можливості відвідувати численні події безоплатно. Фулбрайт

З американськими колегами під час відвідання Бібліотеки Конгресу США, квітень 2024 р.

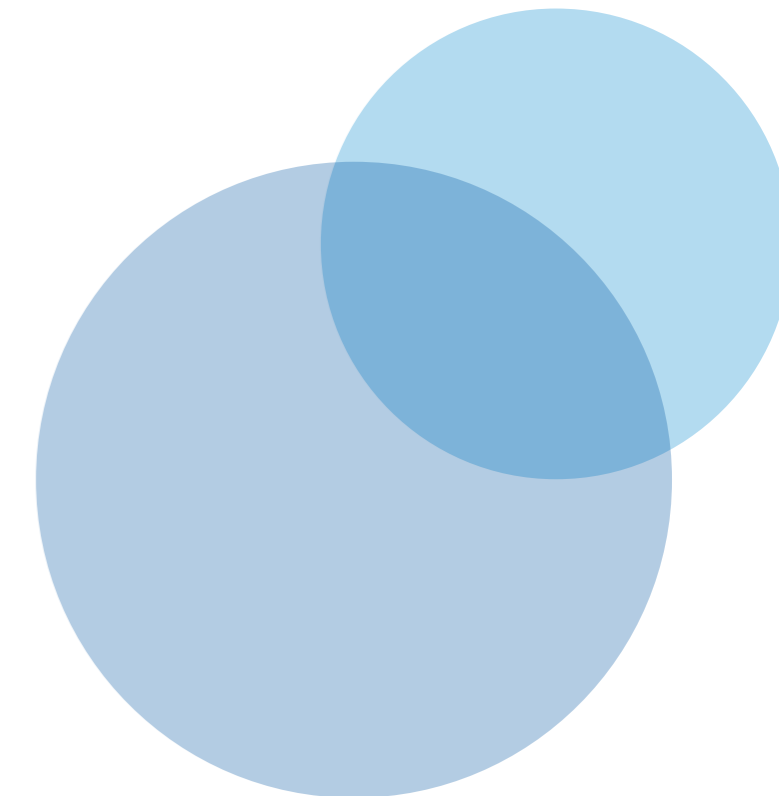
відкриває не лише двері багатьох інституцій, наукових та освітніх центрів, але й відкриває серця, об'єднує представників різних країн і культур.

Результатом стажування стало проведення наукового дослідження, поглиблене вивчення досвіду американських колег, розширення професійних зв'язків із викладачами й науковцями з Нью-Йоркського університету та інших закладів вищої освіти США, американськими архівістами, істориками, написання наукових статей та розроблення лекційних курсів.

Хочу висловити свою надзвичайну вдячність усім, хто працює задля реалізації Програми імені Фулбрайта, керівникам, експертам, співробітникам офісу, координаторам (особливі слова вдячності Вероніці Алексанич за професіоналізм, комунікацію і підтримку у вирішенні нагальних організаційних питань!). Тільки завдяки такій співпраці можна було здійснити задумане й навіть більше.

Перспективним напрямом подальшої діяльності та імплементації результатів дослідження є публікація статей, застосування знань і практичних навичок у навчальному процесі, організація спільних з університетами-партнерами, зокрема з Нью-Йоркським університетом, воркшопів, круглих столів, наукових семінарів з урахуванням результатів досліджень і матеріалів, отриманих під час наукового стажування за Програмою імені Фулбрайта. Також планується залучати архівну спільноту США та України в реалізацію спільних проєктів із цифровізації, збереження документів та використання архівної інформації, популяризації культурної спадщини.

Участь у Програмі імені Фулбрайта дала новий імпульс та розширила горизонти для наукових досліджень, сформувала новий науковий «ландшафт», збагатила досвід, підходи, сприяла виробленню лідерських якостей. Я вдячна Програмі за відкриття нових перспектив, за людиноцентризм, демократичність, підтримку українських науковців у надскладні часи війни росії проти України, за сприяння інтеграції у світовий науковий та освітній простір, за значний поштовх для професійного розвитку.

Євгенія Поліщук

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Програма Розвитку Організації Об'єднаних Націй, Київ
Фінанси | Зміцнення FinTech -екосистеми за через академічний сектор: кейс післяшокового відновлення США
Massachusetts Institute of Technology, MA
yevheniia.polishchuk@gmail.com

Нещодавно один із фулбрайтівців з наступної після мене когорти запитав, як би я одним словом описала свій фулбрайтівський досвід. «Inspirational, той, що надихає», – відповіла я.

Програма Фулбрайта – це можливість, яка змінює все у твоєму житті. Я проходила стажування за Fulbright Visiting Scholar Program у Массачусетському технологічному інституті (MIT), а точніше – у його бізнес-школі Sloan School of Management, яка є однією з найкращих у світових рейтингах бізнес-шкіл. Дізнавшись, що Гарвардський університет знаходиться за дві станції метро від MIT, я спершу подумала, що мені надзвичайно пощастило. І справді, це так. Однак довелося балансувати між участю у цікавих подіях, зустрічами з унікальними людьми, включно з нобелівськими лауреатами, і власне дослідницькою роботою, для якої я приїхала. Це було найскладнішим завданням.

MIT і Гарвард – два науково-освітні гіганти, які не тільки розташовані поруч і конкурують, а й співпрацюють. Вони часто організовують спільні заходи та надають спільний доступ до ресурсів для студентів. Це справді створює спільноту надзвичайно талановитих людей. Інших місць із такою концентрацією інтелекту та креативності я не знаю.

Моя дослідницька робота полягала в проведенні серії інтерв'ю зі стейкхолдерами фінтех-екосистеми штату Массачусетс. Я зосередилася на компаніях, що пропонують блокчейн-рішення в криптоіндустрії. Обрана методологія дедалі більше занурювала мене в блокчейн-індустрію США. Я познайомилася з Бостонською Блокчейн Асоціацією, яка об'єднує крипто- та блокчейн-компанії, університети, державні й місцеві організації, а також усіх, хто зацікавлений у розвитку цієї технології. І поки багатьо хто намагався «застрибнути» у вагон штучного інтелекту, ця спільнота обговорювала важливі питання впровадження блокчейн-технології.

Що мене вразило в роботі з колегами, так це їхня працьовитість. Згодом я зрозуміла, що ця риса – не стільки національна, скільки зумовлена конкурентним середовищем, яким пронизана країна. І це не тільки про те, щоб бути кращим, а й про бажання зробити світ кращим і наповнити його новими змістами.

Моєю менторкою стала почесна професорка, докторка Кетрін Такер (Catherine Tucker), яка очолює MIT Cryptoeconomics Lab. Швидкість, з якою вона працює, просто шалена й

З Робертом Мертоном (Нобелівським лауреатом 1997) на 10-й Річній конференції «Government Contingent Claims: Growth and Consequences». MIT, 7 вересня 2023 р.

вважає. Я приїхала з одним проєктом, а поїхала вже зі спільно розпочатим іншим. Кетрін навіть продовжила мою афіліацію на рік. Сподіваюся, що все це завершиться публікацією в рейтинговому американському журналі.

Я також зрозуміла, наскільки важливим для науковців є зворотний зв'язок і те, як його дають та сприймають. Повернувшись в Україну, я навіть провела майстер-клас «Мистецтво зворотного зв'язку: інструменти, що використовуються в MIT Sloan School of Management» для українських колег.

Цікавим був і курс про лідерство в науці, який мені пощастило пройти. У MIT та Гарварді науковці справді вчать бути лідерами. Вони складають кар'єрний план, аналізують прогалини, які треба заповнити, щоб виглядати конкурентоспроможними на ринку праці. Серед моїх планів – створення подібного тренінгу для молодих науковців в Україні, що, сподіваюся, сприятиме розвитку здорової конкуренції серед дослідників.

Я також відвідувала заняття в бізнес-школі MIT, і майстерність викладання вражає! Вражає й кількість інструментів для навчання, включно з AI Hub. Я навіть мала досвід складання іспиту разом зі студентами за допомогою штучного інтелекту. Кожен викладач має одного-двох асистентів, які не читають лекції замість професорів, а виконують рутинні завдання: підключають студентів до курсу, організовують групи для занять, перевіряють присутність тощо.

Цікавою була й моя участь у конференції MIT BitcoinExpo 2024 від MIT Blockchain Club, де я працювала над формуванням контенту. Це було корисним для мого дослідження під час пошуку респондентів. Це був один із найцікавіших досвідів співпраці в мультикультурному середовищі. Там я зустрілася з глобальними лідерами індустрії й модерувала одну з панелей.

Після конференції мене запросили виступити про соціальні аспекти блокчейну у Cambridge Venture Cafe, де збираються стартапери, інвестори, венчурні капіталісти й інші цікаві особистості.

Життя було переповнене подіями, і я вела щоденник, який публікувала на своїй сторінці у Facebook, щоби залишити ці спогади.

Поліщук Євгенія та Лимар Роман у Гарвардському університеті під час заходу «Decolonizing Ukraine in Theory and Practice» на фоні стенду праці української науковиці Аліси Сопової (Гарвард, 2 лютого 2024)

Найважливішим у моїй фулбрайтівській місії було просування України й участь у заходах, спрямованих на її підтримку. Такі заходи були численними. Особливо запам'ятався заключний вечір фулбрайтівців із різних країн світу (їх було 90). Я не тільки дякувала за можливість, а й говорила про Україну, адже зараз наші науковці є неформальними амбасадорами країни.

Моя порада колегам, які подаються на різні програми: думайте не лише про своє дослідження, а й про те, як представлятимете Україну. Візьміть із собою прапор, щоб повісити його у вікні. Це найменше, що можна зробити для підтримки нашої країни за кордоном.

Щиро дякую команді Офісу Фулбрайта в Україні, Глобальному офісу Фулбрайта та Інституту міжнародної освіти за підтримку й неймовірні зміни в моєму житті, особистому й професійному.

Олександр Федорчук

Національний авіаційний університет, Київ

Економіка: Аграрна економіка | Формування ефективної повоєнної інфраструктури аграрного сектору України на засадах сталого розвитку в контексті міжнародних інтеграційних процесів: досвід США для України

Colorado State University, College of Agricultural Sciences,
Fort Collins, CO

oleksandr.fedorchuk@npp.nau.edu.ua

Я проходжу стажування за програмою Fulbright Visiting Scholar у Colorado State University. Одразу зазначу, що це не лише можливість розширити свої професійні горизонти, але й справжнє відкриття у взаємодії між людьми. Це мій другий візит до США, і цей університет я обрав не випадково, адже був знайомий з його потужною матеріально-технічною базою та висококваліфікованим професорсько-викладацьким складом. І не помилився.

Разом з науковим керівником професором Andrew Siedl

Тема мого проєкту – відновлення та формування ефективної повоєнної інфраструктури аграрного сектору України на засадах сталого розвитку в контексті міжнародних інтеграційних процесів: досвід США для України.

Під час роботи над проєктом я неодноразово отримував запитання як від наукової спільноти, так і від фермерів та пересічних американців щодо сьогодення та майбутнього України. Найпоширенішим було: «А навіщо ви це робите, адже у вашій країні війна ще не закінчилася?». Воєнні дії, що тривають останні два роки в моїй країні, завдали непоправної шкоди інфраструктурі сільського господарства. Оскільки Україна є аграрною державою, питання відбудови зруйнованої інфраструктури сільського господарства стане пріоритетним у повоєнний час. Тому дуже важливо, щоби це відновлення базувалося на найкращих світових (зокрема американських) практиках та досвіді. Усвідомлення й розуміння того, яким шляхом ми маємо рухатися сьогодні, є важливою частиною майбутнього, яке нам належить збудувати.

Отже, фермери. Оскільки тема проєкту пов'язана з аграрною сферою, було багато зустрічей з аграріями. Вони важко працюють на землі, але завжди відкриті до нових знайомств і зустрічей, із задоволенням діляться порадами. І так, це безкоштовно, бо, як вони кажуть, це завжди «поблісити».

На фоні корпусу Colorado State University

Разом з Hayley Chouinard, очільницею відділу економіки сільського господарства та ресурсів Colorado State University

Що найбільше вражає при першому візиті до США, так це неймовірна щирість і доброта пересічних американців, їхня готовність допомогти. Їхня невідомою цікавість до подій в Україні та співчуття мали позитивний емоційний вплив на мене протягом усього перебування.

А ще – знаменита американська усмішка! Вона дійсно є, майже завжди щира й невимущена. Мене навіть «примусили» посміхатися під час фотографування на водійське посвідчення!

Як показала практика, наукова спільнота в США – це, перш за все, люди, з якими ти працюєш і взаємодієш. Я був щиро вражений доброзичливістю та приязним ставленням колективу приймаючого департаменту та університету. Мій наставник і колеги – це не просто професіонали, а справжні друзі, які готові ділитися знаннями та досвідом. Їхня відкритість і готовність допомагати зробили цей досвід особливо цінним та надихаючим, незважаючи на високий рівень конкуренції в академічному середовищі серед викладачів та студентів.

До речі, про студентів. Вони дуже завзяті, точно знають, чого хочуть, і навчаються навіть вночі, всупереч поширеним стереотипам. Тут високий рівень самоорганізації. Це підтверджується хоча б тим, що студенти через свої представницькі структури керують

студентським центром (Lory Centre), де функціонують банки, юридична служба, їдальня, магазини та інші необхідні сервіси.

Крім того, студенти організували в місті волонтерську службу таксі, яка працює з вечора четверга (оскільки багато підприємств працюють за схемою чотириденного робочого тижня) до обіду неділі. Цією послугою може безкоштовно користуватися будь-хто в будь-який час. Місто сплачує лише за паливо, але отримує значно більше, запобігаючи аваріям, спричиненим водіями в стані зміненої реальності. Такий підхід має потужний соціальний ефект. Мені, як економісту, було цікаво дізнатися, що це значно дешевше, ніж витрати на відновлення інфраструктури, лікування постраждалих, втрату життя та нескінченні судові процеси.

Щодо транспортної системи університету: кампус CSU настільки великий, що тут організовано кілька автобусних маршрутів, які, до речі, безкоштовні для студентів і викладачів. Усе зроблено для зручності студентів – найвибагливіших клієнтів.

Окремо варто сказати про бібліотеку в Colorado State University. Це не просто місце для зберігання книг, а простір для спілкування, зустрічей, дозвілля та навчання. Все організовано так, щоби людина почувалася комфортно й могла працювати максимально ефективно. Тут є все необхідне – від олівців до

Зустріч з керівником Laughing Buck Farm, Colorado

3D-принтерів, від підручників до комп'ютерів, підключених до всіх важливих наукових баз даних. Крім того, якщо ви студент із дитиною, ви можете залишити її під наглядом спеціально підготовлених студентів під час вашого навчання.

Маючи понад двадцятирічний досвід викладання в університеті, я був справді здивований форматом засідань кафедр і зустрічей з аспірантами. Неформальність відчувається у всьому: від вибору місця до атмосфери, стилю комунікації та одягу.

Спілкування проходить у невимушеній атмосфері, часто з їжею та напоями. Такі зустрічі можуть відбуватися в ресторані мексиканської кухні або в робочій зоні, де паралельно хтось інший продовжує свою роботу, оскільки робочий процес не зупиняється. Такий підхід допомагає розслабитися, відійти від офіціозу, сприяє ефективній комунікації між викладачами і студентами та встановленню міцних зв'язків. У такій обстановці легко обговорювати ідеї та пропозиції з колегами, отримувати зворотний зв'язок, а також бачити, як певні ідеї знаходять підтримку або отримують конструктивну критику.

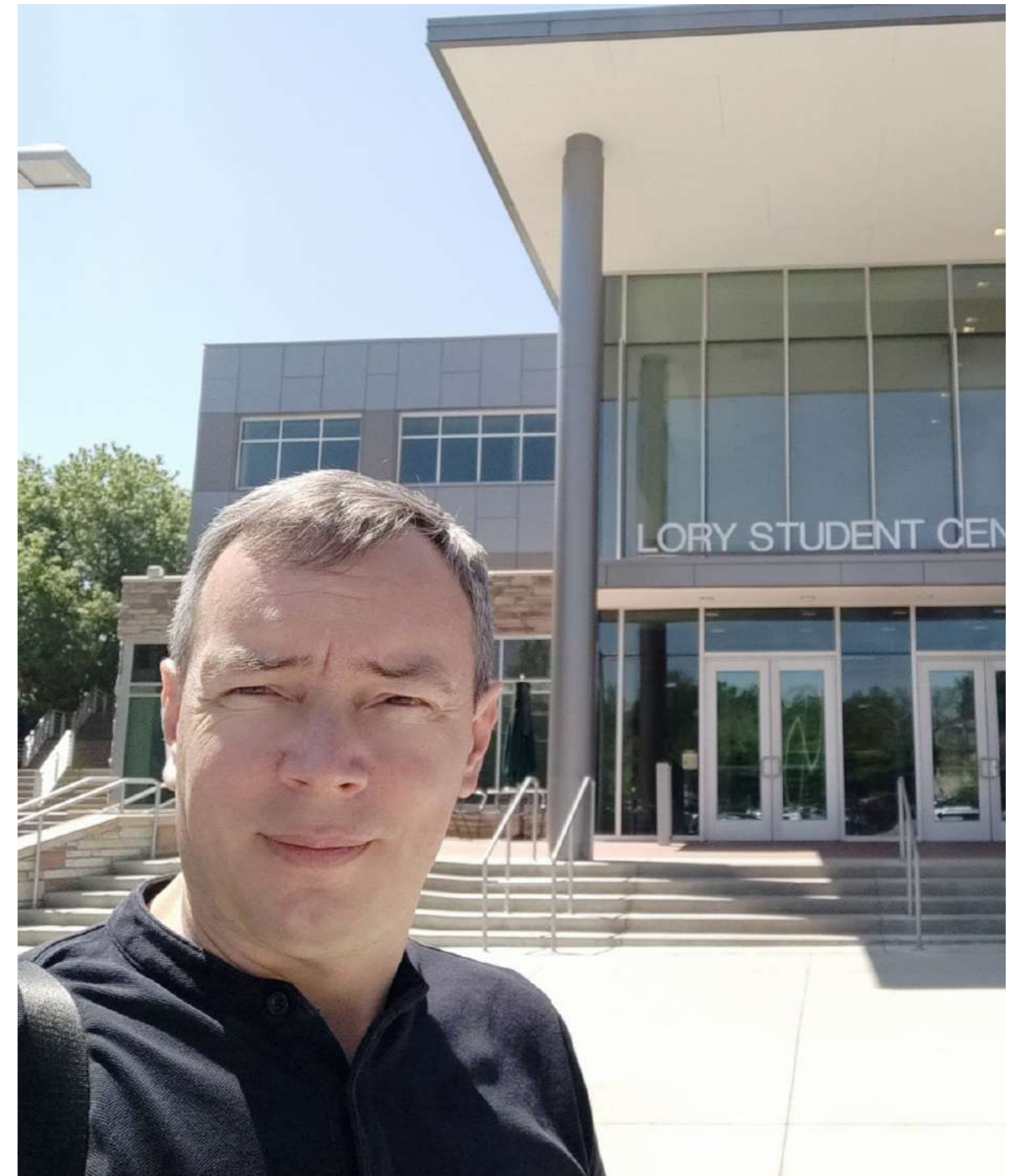
Безперечно, ситуація в Україні не дозволяє спокійно працювати над проєктом, не переймаючись долею батьківщини.

Перебувати на Fulbright Visiting Scholar Program у той час, коли в моїй країні йде війна, – це велика відповідальність. Це можливість розповісти правдиву інформацію про події в Україні, проводити семінари та дискусійні клуби, залучати якомога більше людей до підтримки України та допомагати в зборі коштів. Завдяки небайдужим американцям наша громадська організація «Education Foundation» уже змогла зібрати кошти й придбати для потреб українців спеціальне обладнання, потужні акумулятори, ліки тощо.

Рекомендую Fulbright Visiting Scholar Program усім, хто шукає не лише професійні знання, але й нові емоції, цікаві знайомства та можливість розширити свій світогляд! Так, підготувати заявку – справа непросте, але нічого неможливого немає. Недарма кажуть, що Америка – це країна можливостей. Головне – вірити в себе. Якщо не вийшло з першого разу, не варто опускати руки, враховуйте помилки й пробуйте знову. Це, до речі, дуже по-американськи. Тут прийнято не здаватися, а досягати своєї мети.

Стажування в Colorado University навчило мене, що робота в команді та якісні людські стосунки – це невіддільна частина успішної професійної діяльності. Я вдячний усім, хто допомагали мені під час підготовки та реалізації проєкту, і тим, хто зробив цей досвід багатограним і яскравим, допоміг примножити мої знання та відкрити нові горизонти. Я впевнений, що навички й знання, отримані тут, сприятимуть розвитку української системи освіти.

Наостанок хотів би додати, що, як сказав Роберт Оппенгеймер: «Science is not everything, but science is very beautiful». Тому всім майбутнім і теперішнім фулбрайтівцям бажаю жити й працювати для вільних людей у яскравому й вільному від сірості світі.

На фоні Студентського центру Colorado State University

Олена Фоменко

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ
Міждисциплінарні студії | *Імідж України в США: культурні символи та медіарепрезентації під впливом російсько-української війни*
University of Denver, Denver, CO
elena_fomenko@yahoo.com

Участь у Програмі імені Фулбрайта – це унікальна можливість досліджувати свою наукову тему в одному з провідних університетів США, співпрацювати з американськими колегами та планувати майбутні проекти. Програма дає змогу зануритися в нове академічне середовище, стати частиною ширшої американської спільноти, а також критично оцінити власні ідеї та академічні здобутки.

Своє наукове дослідження на тему «Імідж України в США: Культурні символи, медіарепрезентації та російсько-українська війна» я проводила на кафедрі медіа, кінематографії та журналістики Денверського університету. Я обрала цей навчальний заклад через те, що тут працює американська фахівчиня зі стратегічних комунікацій, професорка Надя Канева. Докторка Канева є провідною експерткою в дослідженні медіа, влади та ідентичності; більшість її робіт зосереджена на посткомуністичних країнах Східної Європи та колишнього Радянського Союзу. Вона стала не лише моєю менторкою, а й справжньою подругою, яка завжди підтримує і надихає. Наша співпраця виявилася корисною для нас обох: я отримала цінні поради та нові ідеї, а мої знання українського контексту стали у пригоді професорці Каневій. Ми знайшли багато точок перетину наших наукових інтересів і наразі працюємо над спільною статтею.

Під час свого перебування в Денверському університеті я здійснила низку досліджень у межах свого фулбрайтівського проекту. На матеріалі видання The New York Times я проаналізувала медійне зображення України та українців у контексті російсько-української війни. Також провела асоціативний експеримент серед студентів Денверського університету, щоби дізнатися про асоціації американської молоді з Україною та іншими країнами. Крім того, здійснила короткострокові дослідницькі подорожі до Маленької України в Нью-Йорку та Українського села в Чикаго, де збрала цікавий матеріал та дослідила, які культурні символи представлені в публічному просторі цих двох спільнот і як російсько-українська війна вплинула на конструювання української ідентичності в США. Результати своїх досліджень я представила на конференціях в Університеті Колорадо в Боулдері та Колумбійському університеті. Також планую використати отримані результати під час майбутніх конференцій і в публікаціях у міжнародних наукових журналах.

Гірський туризм поблизу Денвера, штат Колорадо, жовтень 2024 р.

Панельна дискусія у Денверському університеті з нагоди другої річниці повномасштабної російсько-української війни, лютий 2024 (викладачі Денверського університету та запрошені експерти зі стратегічних комунікацій і міжнародних відносин)

Усі учасники Програми імені Фулбрайта мають змогу здобувати нові знання та покращувати свою професійну кваліфікацію. Я скористалася цією можливістю: пройшла курси зі стратегічних комунікацій для магістрів – «Публічна дипломатія і національний брендинг» та «Культурна дипломатія», отримала спеціалізоване навчання з проведення наукових досліджень у США з використанням людських об'єктів і успішно склала всі тести. Також пройшла курси з написання грантів і наукових статей для запрошених науковців, які пропонувала Програма імені Фулбрайта.

Важливою частиною мого досвіду стали гостьові лекції в університетах Денвера та інших навчальних закладах штату і країни. Завдяки фонду лекційної підтримки для університетів, який фінансує запрошення фулбрайтівських науковців, я виступила з лекціями в Оксидентал Коледжі та Університеті Редлендсу в Каліфорнії, а також провела семінари для студентів Нової школи соціальних досліджень у Нью-Йорку.

Особливо значущими для мене стали заходи, безпосередньо пов'язані з Україною. На жаль, пересічні американці дуже мало знають про нашу країну. Водночас підтримка американського суспільства є надзвичайно важливою для України, адже американські громадяни можуть впливати на свої

представників у Конгресі США та просити про допомогу нашій країні. Я використовувала кожен можливість, щоби розповісти американцям про Україну та її боротьбу за незалежність під час російсько-української війни. Однією з таких важливих подій була панельна дискусія з нагоди другої річниці повномасштабної російсько-української війни, що відбулася в Денверському університеті, на якій я мала честь представити український погляд на події в Україні. Також в університеті відбувся перегляд та обговорення оscarоносного документального фільму «20 днів у Маріуполі», до обговорення якого я долучилася. Завдяки цим та іншим заходам я зустріла багато цікавих людей, з якими обговорила питання національної ідентичності, роль культурних символів, політичну ситуацію в Україні та багато інших тем. Це значно збагатило мене як науковицю та як особистість.

Війна в Україні показала, що немає нічого ціннішого за людські зв'язки. Це підтвердилося і під час мого перебування у США. Для мене було важливо підтримувати контакти з українськими та іноземними фулбрайтівцями, а також із представниками української спільноти в Сполучених Штатах. Я знайшла нових однодумців і друзів, українців та американців, з якими продовжую спілкуватися після завершення програми. У Сполучених Штатах я відчувала підтримку з

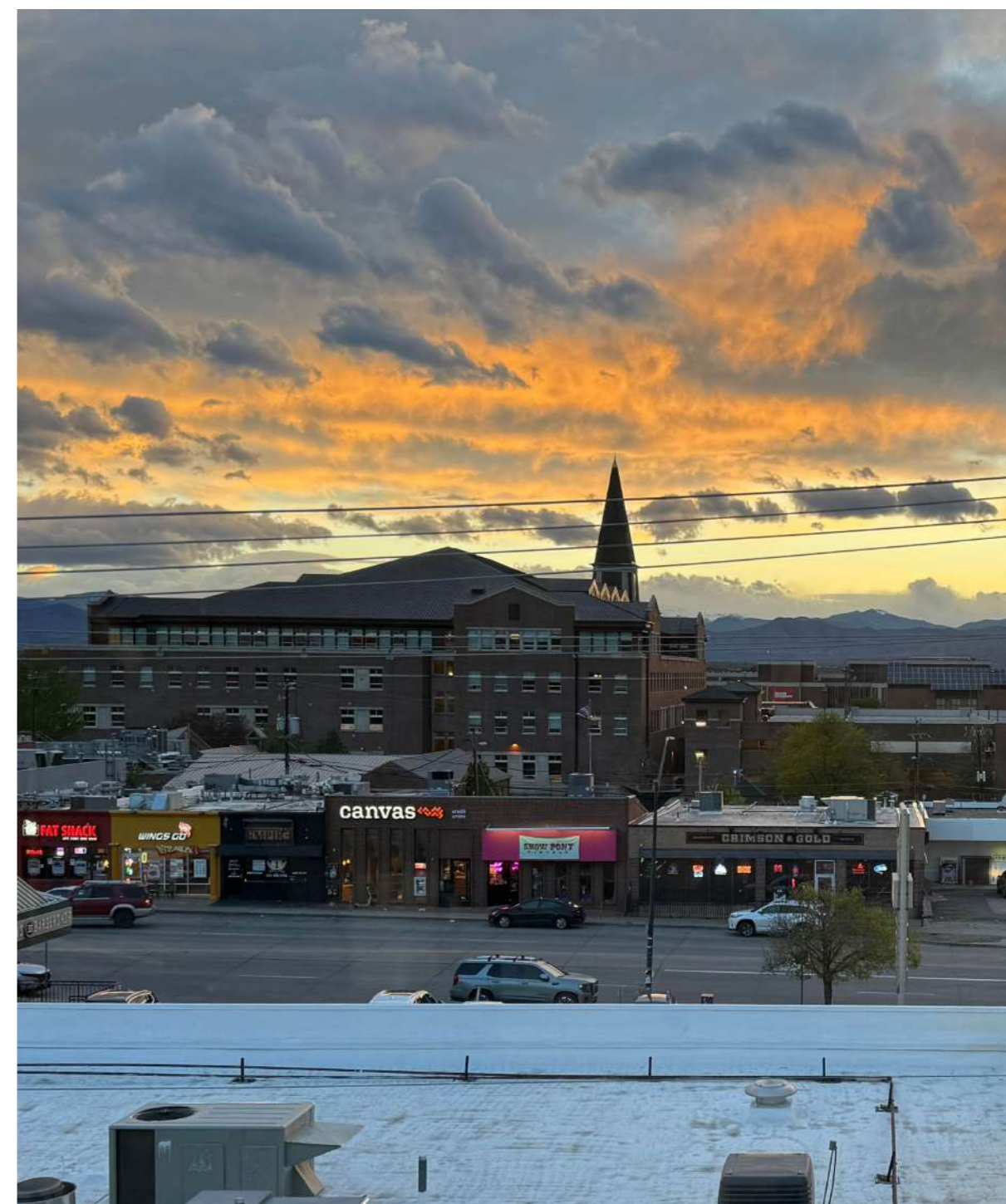
боку Офісу інтернаціоналізації Денверського університету. Я завжди могла розраховувати на допомогу мого американського радника Джоела Сантани-Мондо з Нью-Йоркського офісу програми, а також на дружнє плече координаторки програми обміну для науковців Вероніки Алексанич з офісу Програми імені Фулбрайта в Україні. Я їм за це безмежно вдячна.

Український пікнік, Колорадо-Спрінгс, штат Колорадо, травень 2024 р.
(члени української спільноти штату Колорадо)

Майбутнім фулбрайтівцям я би порадила знаходити час для того, що приносить радість і задоволення. Для мене це були заняття йогою, які проводив колега-фулбрайтівець з Індії, подорожі країною і штатом, туризм у горах Колорадо з друзями та колегами, а також візити до Денверського музею мистецтв. Там я познайомилася з мистецтвом корінних народів США і полюбила мистецтво американського Заходу, відкривши для

себе паралелі з українською національною ідентичністю та культурними символами. Враження від музею, чарівна краса Скелястих гір і вид на них із вікна моєї квартири в Денвері назавжди залишаться зі мною.

Вид з вікна квартири на кампус Денверського університету та Скелясті гори

Наталія Фролова

Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара, Дніпро
Психологія | Феномен колективної травми та сучасний український
досвід її проживання (психологічний аспект)
University of California, Irvine, CA
natlick7@gmail.com

Участь у програмах Фулбрайта – це передусім можливість особистісного зростання. Так, це чудова нагода подорожувати, займатися науковими дослідженнями, знайомитися з цікавими людьми, пізнавати іншу систему освіти та багато іншого. Однак важливо розуміти, що повернення додому не обмежує ці перспективи. Завершення програми можна сміливо назвати початком нових планів і можливостей.

Почесна професорка психології, медицини та охорони здоров'я Роксана Сільвер.

Моя Fulbright Visiting Scholar Program розпочалася 1 вересня 2023 року в сонячній Каліфорнії, на узбережжі Тихого океану, в Університеті Каліфорнії в Ірвайні (UCI Irvine, California, US). Вибір університету був визначений можливістю працювати з видатною дослідницею, професоркою Роксаною Сільвер, яка понад 40 років вивчає колективну травму та наслідки травматизації внаслідок терористичних актів і воєн.

На мене чекала дуже тепла зустріч як на факультеті психології університету, так і безпосередньо з моїм науковим керівником. Я отримала доступ до всіх університетських онлайн-ресурсів, змогу відвідувати численні бібліотеки, особистий кабінет з усіма зручностями для роботи й постійну підтримку факультетської та університетської спільнот. Все це надало можливість не тільки швидко адаптуватися, а й розпочати роботу над науковим проектом якомога швидше. Особливим досвідом стали двогодинні зустрічі з професоркою Сільвер двічі на тиждень – цей безцінний час я вважаю справжнім скарбом у рамках програми. Завдяки рекомендаціям цієї виняткової людини (яка в цьому році стала Почесним Академіком Академії Наук та Мистецтва Сполучених Штатів, разом із Джорджем Клуни та керівником Apple), у 2024 році мене запросили працювати зовнішнім редактором журналу PLOS Mental Health у Сан-Франциско.

Біля факультету психології Університету Каліфорнії в Ірвайні (UCI Irvine, California)

Зустріч фулбрайтерів із керівництвом університету.

У листопаді 2023 року саме Роксана Сільвер, виконуючи обов'язки проректора університету, організувала зустріч з ректором UCI Irvine для всіх цьоголітніх учасників Програми Фулбрайта. Їх було п'ятеро з різних куточків світу: Тайваню, В'єтнаму, Індії, Саудівської Аравії. Я раділа, що й Україна була представлена у цьому колі.

Під час перебування в США ми з професоркою Сільвер відвідали Міжнародний конгрес із травми (International Society of Trauma Stress Studying) у Лос-Анджелесі, виступали на зустрічах із представниками Демократичної партії округу Оріндж та в університетській синагозі. Крім того, мене запросили на інтерв'ю для університетського журналу та місцевого радіо.

Також я брала участь у зустрічах із представниками українських громад Ірвайна, Дана-Пойнта, Лос-Анджелеса та Сан-Франциско, долучалася до святкування з нагоди дня народження Кобзаря та Великодня, спостерігала за діяльністю організацій, які допомагають українцям за кордоном, таких як HIAS та CWS Orange County. Теми зустрічей переважно оберталися навколо війни та ситуації в Україні, можливостей допомоги та співпраці. За 9 місяців у США ми розробили та провели пілотний проект щодо вивчення

особливостей травматизації цивільного населення до другої річниці російського вторгнення в Україну (одночасно в Сполучених Штатах і в Україні). Проект охопив близько 800 українців та був висвітлений у низці публікацій в США та Україні.

Під час мого перебування за кордоном координатор із Київського офісу Фулбрайта підтримувала зв'язок 24/7, надаючи своєчасні й актуальні поради й відповіді на будь-які запитання. Я також була запрошена до участі в онлайн-заходах для майбутніх фулбрайтерів та презентацій стипендійних програм у моєму університеті – Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара. Тож, навіть перебуваючи за кордоном, я могла бути "full" та "bright" in everything!

Прощаючись в аеропорту, професорка Сільвер сказала: «Сподіваюся, ви розумієте, що ця історія не закінчується 31 травня, а має продовження на роки співпраці?» – і це було саме те, що я навіть не усвідомлювала, а відчувала.

Фулбрайт – це завжди початок нової історії. І тільки вам вирішувати, якою яскравою та неповторною вона буде!

Оксана Чукова

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ
Матеріалознавство | Люмінесцентні ванадатні наночастинки і
склокераміки з підвищеною ефективною збудження
Clemson University, Clemson, SC
chukova@univ.kiev.ua

Участь у Програмі Фулбрайта надала мені потужний поштовх до розвитку та самовдосконалення. Раніше я не брала участі в подібних програмах. Але початок повномасштабної війни в Україні змусив мене вийти із зони комфорту та шукати нові можливості для продовження розпочатих наукових проєктів.

До війни на фізичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка наша наукова робота була добре налагоджена: ми мали сучасне експериментальне обладнання, міжнародні наукові контакти, проводили дослідження, визнані на світовому рівні, і мали всі підстави пишатися результатами. Проте війна змінила все. Дослідження взаємодії електромагнітного випромінювання з речовиною та розробка нових оптичних матеріалів – галузі науки, яким я присвятила більшу частину своєї наукової кар'єри, вимагають великої кількості експериментів, часто тривалих. Їхні результати часто зводяться нанівець постійними тривогами, вимкненням електроенергії, низькими температурами в лабораторії з вибитими вибухами вікнами, що закриті фанерою. Тож треба було шукати можливості для продовження експериментальної роботи за кордоном.

Про Програму Фулбрайта я добре знала й раніше, однак не намагалася подавати проєкт, оскільки здавалося, що такі гранти отримують лише видатні особистості, а я – звичайний науковець із хорошим науковим доробком, публікаціями та виграними проєктами, зокрема міжнародними. Але коли мета була поставлена, я почала крок за кроком рухатися до неї. Мені пощастило з самого початку отримати позитивну відповідь на перший же лист, який написала незнайомому американському професору, опираючись лише на те, що галузі нашої наукової діяльності дуже

вдало перетинаються. Пізніше він погодився бути приймаючим професором і надав низку корисних порад для успішного написання проєкту. Завдяки нашим спільним зусиллям я здобула грант із першої спроби. Отже, перший і, мабуть, найважливіший висновок, яким хочу поділитися з іншими, особливо молодими колегами: ніколи не слід сумніватися у власних силах, а варто намагатися досягти більшого. Я особисто зрозуміла це тільки зараз, у досить зрілому віці. Намагайтеся, добивайтеся, адже ви ніколи не дізнаєтеся, на що здатні, поки не спробуєте! Цей висновок важливий для зростання нового покоління науковців в Україні, адже українське академічне середовище ще зберігає посттоталітарні штампи радянських відносин і цінностей, і саме молоді вчені мають привносити сучасні тенденції у всі галузі наукової та дослідницької діяльності.

Моє наукове стажування проходило в Clemson University – провідному університеті Південної Кароліни за національними рейтингами, а точніше – в College of Engineering, Computing and Applied Sciences, Department of Materials Science and Engineering, під керівництвом професора Luiz G. Jacobsohn. Його дослідницька лабораторія чудово оснащена всім необхідним для роботи сучасним науковим обладнанням. Проводити експериментальні дослідження в цій лабораторії було справжньою насолодою. Мене вразив рівень довіри: після коротких інструктажів я самостійно працювала зі зразками, синтезованими на хімічному факультеті Київського національного університету, вибирала умови експерименту на свій розсуд, і ніхто не переймався тим, що я можу щось пошкодити. Згодом я зрозуміла, що це загальноприйнята практика в американському суспільстві: участь у програмі Фулбрайта з проєктом, який пройшов багатостадійний відбір, свідчить про мою професійну кваліфікацію, і цього було досить, щоби довіряти мені.

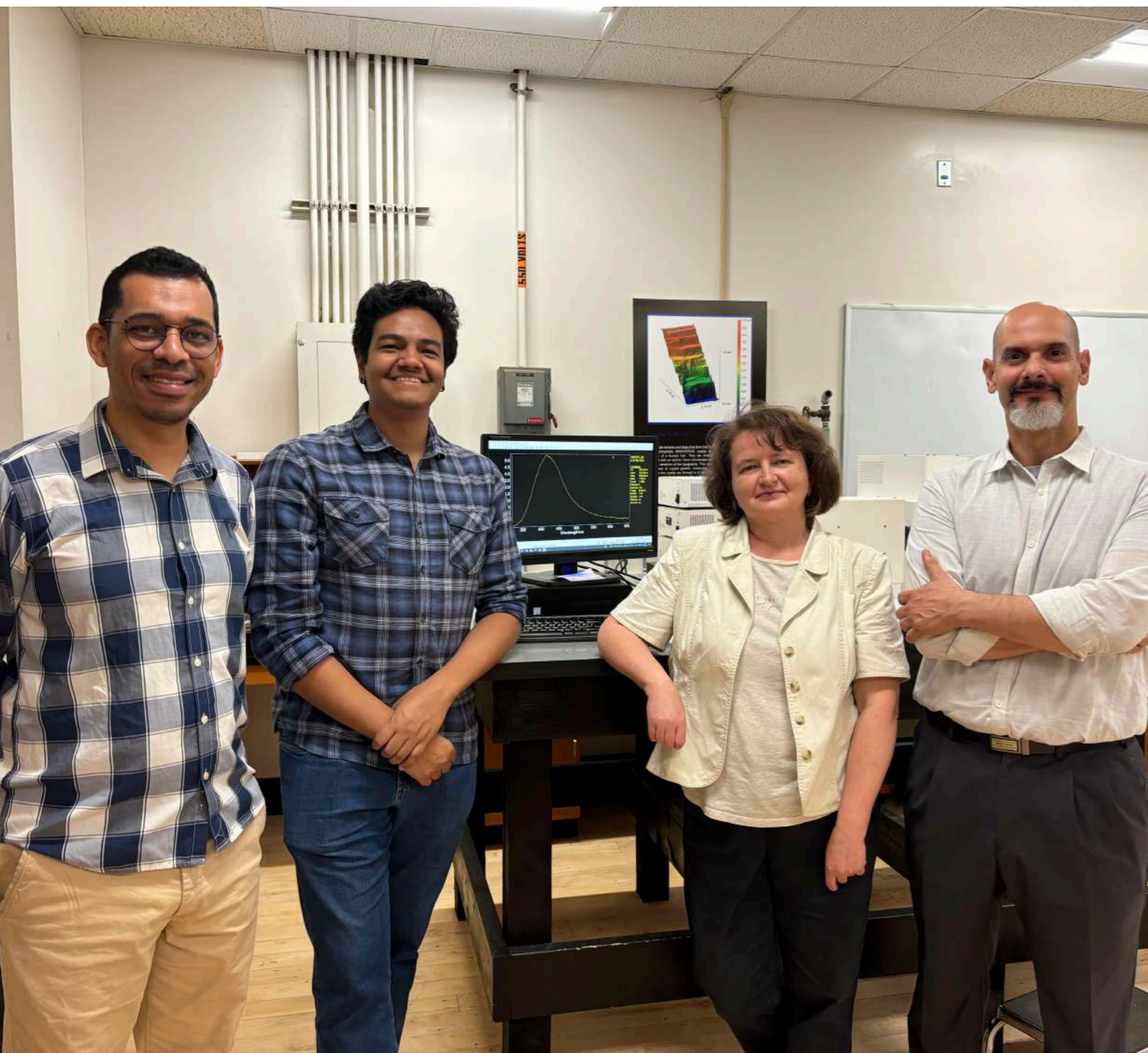

В рентгенолюмінесцентній лабораторії (Clemson University, Clemson, SC)

Кілька разів я стикалася з труднощами через брак досвіду роботи з сучасним обладнанням, якого немає в Україні, але змогла подолати ці виклики, що підвищило мою впевненість у собі та професійну оцінку.

Можливо, через те, що стажування проходило в університетському містечку, враження від професійного спілкування та суспільного середовища залишилися

незабутнім. І це теж я привезу з собою додому – інший досвід комунікації, де люди доброзичливі й відкриті, готові підтримати й допомогти. Щодо наукових результатів, то якимось дуже швидко, просто й невимушено вони викристалізувались у першу спільну наукову роботу. Я поділилася зі своїм приймаючим професором результатами перших вимірювань люмінесцентних властивостей нових керамік, він порадив

В фотолюмінесцентній лабораторії з професором Neilo Marcos Trindade, аспірантом Matheus Cavalcanti dos Santos Nunes (зліва) та професором Luiz G. Jacobsohn (справа)

перевірити деякі наші гіпотези стосовно взаємодії різних фаз у гібридному матеріалі додатково за допомогою методу комбінаційного розсіювання світла, попросив свою студентку допомогти мені з новими вимірюваннями, – і ось ми вже маємо на руках матеріал, гідний для публікації у фаховому міжнародному науковому журналі. Далі за допомогою великого набору джерел імпульсного випромінювання, якими укомплектований люмінесцентний спектрометр, ми змогли дослідити водночас кінетику як швидких, наносекундних, так і повільних мікро- і мілісекундних електромагнітних процесів, що призводять до випромінювальних переходів в гібридних сполуках. Отримані дані допомогли нам глибше зрозуміти фундаментальну природу походження випромінювання в досліджуваних оксидних матеріалах та можливості поширення отриманих знань на інші сполуки даного класу матеріалів. Нові ідеї ми будемо реалізовувати надалі в спільних наукових проектах, які плануємо спрямувати на розробку нових матеріалів для поліпшення деяких практичних параметрів систем, що забезпечують обороноздатність нашої країни.

Окремим приємним і корисним бонусом до програми мого стажування виявилось те, що наукова команда професора Jacobsohn підтримує контакти з науковцями з інших країн, які часто відвідують Clemson University для спільних досліджень. Так я мала нагоду працювати з професором Neilo Marcos Trindade та його аспірантом Matheus Cavalcanti dos Santos Nunes з університету University of Sao Paulo, Сан Пауло, Бразилія, а також Naoki Kawano з Graduate School of Engineering Science, Akita University, Акіта, Японія. Ми обмінялись нашим досвідом наукової роботи, а також поглядами на деякі аспекти освітнього процесу в дисциплінах, опанування яких нерозривно пов'язане з виконанням студентами експериментальних робіт. На вихідних ми мали спільні поїздки

на природу, в гори й екскурсії навколишніми містами, на які запрошувався також мій син, що сприяло нашому культурному обміну і глибшому розумінню інших цінностей у суспільному житті.

Підсумовуючи, я хочу висловити свою безмежну вдячність Програмі Фулбрайта за новий досвід і нові горизонти, які відкрились для мене як у професійній діяльності, так і у сфері особистісного розвитку та становлення. Це стажування – не тільки унікальна можливість для дослідницької роботи, наукових контактів і обміну досвідом з колегами, але і шлях до глибокого занурення в іншу культуру, спосіб життя та організацію професійної діяльності в найбільш передовій економіці світу. Я також щиро вдячна моєму приймаючому професору Luiz G. Jacobsohn (Clemson University), який чітко розумів цілі та завдання Програми Фулбрайта та витрачав на мене багато свого робочого часу. Окрема подяка співробітникам Київському офісу Програми Фулбрайта, допомога яких виявилась для мене дуже важливою на стадії підготовки поїздки.

Наступним Фулбрайтівцям хочу порадити не зосереджувати всі свої зусилля суто на професійній роботі, а намагатися також зрозуміти спосіб організації наукової та освітньої діяльності, сприймати культурні цінності з тим, щоби по завершенні стажування привезти в Україну не тільки нові наукові здобутки, а й оновлені погляди та способи мислення для впровадження структурних змін у нашу сучасну колективну свідомість.

Уляна Щурко

Львівська національна академія мистецтв, Львів
Зв'язки з громадськістю/Управління брендом | Програми з менеджменту мистецтва як відповідь на наслідки війни
University at Buffalo, The State University of New York, Buffalo, NY
u.shchurko@nam.edu.ua

Планування в часі війни – невдячна справа...

Так почався мій Фулбрайтівський досвід.

Коли в 2022 році я подавала проєкт на тематику післявоєнного відновлення, зовсім по-іншому уявляла собі роботу над дослідженням в 2024 році. Війна внесла свої корективи не лише в результати дослідження, але й в організацію самої поїздки: через впровадження заборони на виїзд чоловіків з країни, наша подорож відбулася в скороченому форматі – мені довелося їхати лише з дітьми, без чоловіка. Такі несподівані зміни в сам момент виїзду відбилися на перебуванні в Америці, коли більше уваги, ніж планувалося, довелося приділяти дітям. Проте, незважаючи на продовження війни та непередбачувані перешкоди, вдалося досягнути навіть більшого, ніж планувалося.

Університет Баффало (University at Buffalo, SUNY), що гостинно зголосився прийняти мене на дослідницьку стипендію, розташований в привітному місті на північно-західній межі штату Нью-Йорк. Багато хто асоціює місто з Ніагарським водоспадом, який приваблює сюди численних туристів, проте, для нас найточнішою асоціацією стало його гасло «місто добрих сусідів». Це щоразу підтверджувалося як в побуті, так і на роботі: люди тут радо відгукуються на прохання допомоги, підказати, супроводжувати, підтримати.

Найбільш відчутною такою допомогою була в підтримці мого перебування на 7-місячній стипендії з дітьми: сином, 16 років, і донькою, 20 років. Коли сусіди допомагають винайняти велосипеди, колеги підвозять до місця праці чи, навпаки, додому, місцева українська

Відвідини музею-галереї Albright-Knox в Баффало (1 березня 2024 р.)

діаспора залучає до святкування українських свят, громадської активності, мітингів чи навіть футбольних матчів. Без допомоги людей довкола налагодження побуту однієї з двома дорослими дітьми, без машини, було б значно складнішим.

Якщо в когось були очікування чітко слідувати запланованому графіку та заходам, мій план одразу передбачав гнучкість і відкритість до змін. Так і сталося. Програма з арт-менеджменту, досвід діяльності якої я приїхала вивчати, через два тижні після мого приїзду змінила керівника. Це автоматично спричинило трансформацію програми, що тривала увесь семестр мого перебування в Університеті. Можу стверджувати, що жодні зміни (звільнення викладачів, чиї пари я відвідувала), виклики (заборона участі в будь-якій волонтерській активності усім членам моєї сім'ї) чи проблеми (затоплення кабінету, в якому я працювала) жодним чином не вплинули на мій кінцевий позитивний досвід участі в програмі.

За час перебування в Університеті Баффало, мені вдалося, насправді, дуже багато:

- відвідати курси «Арт-менеджменту», «Маркетингу», «Музейних практик», «Методології досліджень» моїх колег з магістерської програми Арт-менеджмент;

- взяти участь у засіданнях і нарадах кафедри, опитуваннях і складанні підсумкової анкети для оцінювання студентами результатів навчання;
- провести відкриті лекції з дослідницьких практик і менеджменту мистецтва, презентацію моєї програми з Львівської національної академії мистецтв в різних форматах: перед студентами, викладачами та адміністрацією Університету Баффало;
- стати учасницею міжнародної панельної дискусії про взаємодію мистецтва та суспільно-політичних подій, аналізуючи ситуацію із нищенням культурної спадщини в Радянському Союзі та відношенням до неї після відновлення незалежності в 1991 році, особливо акцентуючи на руйнуваннях, спричинених росією вже під час сучасної війни;
- взяти інтерв'ю про побудову програми з Арт-менеджменту, позитиви та слабкі сторони в студентів-магістрів, а ще провести індивідуальні зустрічі та глибинні інтерв'ю з колишньою (Крістан Міллер) і теперішньою (Констанс Девро) керівницями, викладачами та залученими до викладання експертами (особливо цікавою була зустріч у Вашингтоні з членом ради правління Асоціації американських музеїв Енді Фінчем);

Робоча нарада з колегами з програми Арт-менеджмент Університету Баффало: Міріам Паєслак, Констанс Девро та МеріЕнн Доскоп (лютий 2024 р, UB)

- організувати зустрічі та розмови з адміністрацією і керівниками програм, що співпрацюють з Арт-менеджментом і мають дотичні предмети – налагодити взаємодію для подальшої співпраці з Менеджментом мистецтва в ЛНАМ;
- консультувати та супроводжувати дослідження магістрів з Арт-менеджменту та організувати спільну публікацію результатів у збірнику наукових праць кафедри Менеджменту мистецтва ЛНАМ;
- відвідати дві конференції в межах і поза межами Університету;
- взяти участь у двох семінарах Фулбрайта: в Нью-Йорку (січень 2024 р.), де виступила з ключовою доповіддю, та в Форті Коллінз (квітень 2024 р.), розширивши свою фулбрайтівську мережу на десятки країн і кілька континентів;
- попрацювати в трьох бібліотеках Університету, отримавши не лише наукову насолоду, але й неймовірну

- кількість практичного матеріалу, що використовуватимемо в практиці в Україні та поділюся зі своїми колегами;
- ознайомитися із силабусами дисциплін, що викладаються на програмі, та провести порівняльний аналіз за хронологією розвитку Арт-менеджменту в Університеті (з 2006 р.), попрацювати зі звітом внутрішнього та зовнішнього аудиту програми за 2006-2019 роки;
- ... перечитати сотні книг, статей, збірників, монографій, дисертацій і аналітичних матеріалів та ще багато іншого, що просто не вміщається у формат короткого есею...

Та жоден із цих довідів був би не таким цінним чи повним, якби не доповнювався поза-університетською активністю. Тут можу поділитися враженнями та порадою водночас: виходьте за межі своєї університетської спільноти, долучайтеся до українських груп та ініціатив, відвідайте інші університети та міста, знайомтеся з місцевими (американськими) освітніми та науковими колами, обмінюйтеся досвідом і поширюйте інформацію про Україну, наші освітні можливості, наукові досягнення, мистецьке надбання та культурну спадщину. Повірте, віддачу отримаєте й відчуєте одразу, та дуже позитивну!

Так і наше перебування не обмежалося лише моєю роботою в університетських стінах: нам вдалося налагодити тісну співпрацю з українською громадою, в заходах якої ми з дітьми брали активну участь протягом усіх 7ми місяців, відвідувати «Пласт», заходи «Рідної школи» та Українського конгресового комітету. Така активність і залученість не лише допомагає українській небайдужій діаспорі отримати новий свіжий погляд, подих і поштовх до діяльності, але й дає можливість американській громаді побачити єдність українців та вболівання за власну державу навіть на відстані кількох тисяч кілометрів. Це сприяє підтриманню інтересу до нашого теперішнього болю та пошуку підтримки серед локальних середовищ.

Додаткової користі як для власного дослідження, так і для обміну досвідом вдалося досягнути також завдяки відвідуванню університетів і закладів культури в інших містах Америки (Сиракюз, Форт Коллінз, Денвер, Провіденс, Бостон) та навіть Канади (Торонто, Оттава, Монреаль). Завдяки зустрічам в цих університетах вдалося розпочати співпрацю з розробки й запуску програми з арт-терапії (університети Сиракюз, Торонто, Монреалью)

З Євгенією Поліщук на Enrichment seminar для фулбрайтівців у Форті Коллінз, штат Колорадо (27 квітня 2024 р.)

та трансформації програми з менеджменту мистецтва у відповідь на виклики сучасності (університети та мистецькі установи штату Нью-Йорк, Коннектикут і Колорадо, м.Вашингтон).

Відвідування мистецьких установ (музеїв, театрів, концертних залів, галерей, бібліотек) не лише збагатили мене, мій мистецький і естетичний розвиток, але й дало змогу оцінити та напрацювати потенціал взаємодії

освітніх установ і закладів культури в творенні якісного освітнього продукту з Арт-менеджменту та арт-терапевтичних системних практик.

Роботу в університеті вдавалося поєднувати також з додатковою просвітницькою діяльністю – співпраця з клубом професорів-емеритів та клубом при Ньюмен центрі дала змогу відвідати їхні зустрічі, мати презентацію України, наших освітньо-наукових викликів і перспектив, проєктів повоєнного відновлення та доповідь про Програму імені Фулбрайта та власне дослідження.

Продовженням роботи після повернення в Україну стало запровадження Master Talks для магістрів менеджменту мистецтва ЛНАМ і програми Арт-менеджмент Університету Баффало; спільні публікації результатів досліджень; трансформація освітньої програми в Львівській національній академії мистецтв; пілотування проєкту з впровадження арт-терапії як окремого предмету та онлайн-навчання для тих, хто бажає професійно займатися арт-терапією. Додатково тут, в Україні, ми плануємо розширити партнерство між освітніми установами, мистецькими інституціями, закладами культури та представниками медичного й громадського сектору із впровадження нових і вдосконалення існуючих програм з арт-терапії.

Плани – великі, як і мрії, а можливості – підтягнуться.

Яким би не був досвід участі в Програмі імені Фулбрайта: більш успішним чи менш, вона однозначно варто того, щоб подаватися і ставати її учасником!

Зустріч в Музеї-галереї Albright-Кнох з Ейлін Сарачіно, адміністраторкою колекцій музею (5 травня 2024 р., Баффало)

Мітинг на підтримку України з нагоди 2гої річниці вторгнення росії в Україну. З сином Олексієм, представницею локальної громади Мар'яною Дручек та її сином (3 березня 2024, площа Незалежності України, перед міською радою Баффало)

FULBRIGHT
Ukraine

The Power
of International
Education

Справи біжучі, події, статті про динамічне, наповнене цікавими деталями «фулбрайтівське життя», особисті спостереження й враження учасників Програми, історії їх наукових пошуків на сторінці www.fulbright.org.ua та Fulbright Ukraine у Facebook. <https://www.facebook.com/Fulbright.Ukraine/>

Запрошуємо Вас приєднатися до нашої сторінки у Facebook, перейти з приватного світу Я до взаємовитворюваного світу Ми, долучитися до взаємозбагачувального спілкування.

Допишуйте новини, коментуйте, діліться враженнями та ідеями, надсилайте фото на адресу mluniv@iie.org

Над випуском працювали:
Координаторка програм обміну для науковців Вероніка Алексанич,
Координатор з комунікацій Мар'ян Лунів.
Світлини стипендіатів Програми 2023-2024

Institute of International Education • Kyiv Office
Fulbright Program in Ukraine

20 Esplanadna str, office 904
Kyiv, 01001, Ukraine
Tel: +380 (44) 287 07 77
office.ukraine@iie.org
www.iie.org • www.fulbright.org.ua

/Fulbright.Ukraine

@fulbrightua

/fulbright_ukraine